

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

2 בפברואר 2010

483

י"ח בשבט התש"ע

עמוד

342 הצעת חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010

הצעת חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010

פרק א': הגדרות

1. הגדרות
בחוק זה –
"מפקח הגנת הסביבה" – מפקח שמונה לפי סעיף 2;
"השר" – השר להגנת הסביבה.

פרק ב': מינוי של מפקחי הגנת הסביבה

2. מינוי של מפקחי הגנת הסביבה
השר רשאי למנות, מבין עובדי משרדו, מפקחים, שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק ג' כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות החיקוקים המנויים בתוספת, כולם או חלקם.
3. תנאים למינוי
לא ימונה מפקח לפי הוראות סעיף 2, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

ד ב ר י ה ס ב ר

- בללי מוצע לחוקק את חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010 (להלן – החוק או חוק אכיפה סביבתית), כדי לרכז בחקיקה את תפקידיהם של מפקחי המשרד להגנת הסביבה, וכן להעניק להם סמכויות קבוע ומוגדר בחוק, שיהיה נתון להם לצורך אכיפת החקיקה הסביבתית השונה.
- בשנת 1991 החלה הסיירת הארצית לאיכות הסביבה לפעול כגוף מטה ארצי של המשרד להגנת הסביבה. תפקידה של הסיירת הוא אכיפת חוקים, תקנות וצווים בנושא איכות הסביבה בישראל. בשנת 2000 הוחלט על דעת המשרד להגנת הסביבה והמשרד לביטחון הפנים להסב את שמה של הסיירת ל"משטרה הירוקה". המשטרה הירוקה היא הגוף האוכף של המשרד להגנת הסביבה, יחד עם גוף אוכף נוסף של המשרד להגנת הסביבה – אגף ים וחופים, האמון על פיקוח ואכיפה של חוקי זיהום הים והחופים.
- תפקידם של מפקחי המשטרה הירוקה ושל מפקחי אגף ים וחופים, אינו מעוגן בחקיקה באופן ייחודי. סמכויות האכיפה הנתונות למפקחים אלה הן למעשה אוסף סמכויות שונות הקבועות בחוקים סביבתיים שונים, כגון סמכויות מכוח סעיף 12 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, סמכויות מכוח סעיף 99 לחוק מניעת מפגעים, התשכ"א-1961, סמכויות מכוח סעיף 14 לחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006, או סמכויות מכוח סעיף 5 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1998.
- במקביל לחקיקתו של החוק המוצע, מוצע גם לבצע תיקונים עקיפים בחוקי סביבה שונים במטרה לבטל את האפשרות להסמיך את עובדי המשרד להגנת הסביבה בסמכויות פיקוח ואכיפה לפי חוקים אלה, וזאת כדי שהסמכתם של אלה תיעשה רק לפי החוק המוצע.
- סעיף 1** מוצע להגדיר בסעיף 1 לחוק את המונחים "מפקח הגנת הסביבה" ו"השר", שבהם נעשה שימוש בסעיפים שונים בחוק המוצע.
- סעיף 2** מוצע לאפשר לשר להגנת הסביבה למנות, מבין עובדי משרדו, מפקחים אשר יהיו נתונות להם הסמכויות המוצעות בפרק ג' להצעת החוק, כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות החיקוקים המנויים בתוספת המוצעת, כולם או חלקם.
- סעיף 3** מוצע לקבוע כי לא ימונה מפקח, עובד המשרד להגנת הסביבה, לפי הוראות סעיף 2 לחוק המוצע (להלן – מפקח הגנת הסביבה), אלא אם כן התקיימו בו כל התנאים האלה:
- א. משטרת ישראל הודיעה כי היא אינה מתנגדת להסמכת המועמד לתפקיד מפקח הגנת הסביבה;
- ב. המועמד לתפקיד מפקח הגנת הסביבה קיבל הכשרה מתאימה. הכשרה זו תיקבע בנהלים בידי השר להגנת הסביבה, בהסכמת השר לביטחון פנים, ותכלול הכשרה בהפעלת הסמכויות הנתונות למפקח הגנת הסביבה, וכן הכשרה בנושאים מקצועיים אחרים בהתאם לצורך;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

פרק ג': סמכויותיהם של מפקחי הגנת הסביבה

4. לשם פיקוח על ביצוע הוראות חיקוק המנוי בתוספת, רשאי מפקח הגנת הסביבה סמכויות פיקוח שהוסמך לפקח על ביצוע אותו חיקוק –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חיקוק המנוי בתוספת או להקל על ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹;
- (3) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;
- (4) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.
5. התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חיקוק המנוי בתוספת, רשאי מפקח הגנת הסביבה סמכויות אכיפה שהוסמך לפקח על ביצוע אותו חיקוק –
- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)², בשינויים המחויבים;
- (2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³ (בסעיף קטן זה – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;
- (3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.
6. סירב אדם להיענות לדרישת מפקח הגנת הסביבה, על פי סמכויותיו הנתונות לו לפי פרק זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁴, בשינויים המחויבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סמכויות הפיקוח, המפורטות בסעיף 4 המוצע, נועדו לאפשר למפקח הגנת הסביבה לפקח על ביצוע הוראות חיקוק המנוי בתוספת המוצעת לחוק גם כאשר אין חשד שבוצעה עבירה על חיקוק כאמור. לעומת זאת סמכויות האכיפה המפורטות בסעיף 5 המוצע, נועדו לשימוש של מפקח הגנת הסביבה רק במקרה שהתעורר חשד לביצוע עבירה על חיקוק המנוי בתוספת המוצעת לחוק.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי למפקח הגנת הסביבה, תהיה סמכות לעכב אדם עד לבואו של שוטר, אם אותו

ג. המועמד לתפקיד מפקח הגנת הסביבה עומד בתנאים אחרים (לדוגמה – השכלה, מעבר מבחני מיון, וכדומה) שאותם יקבע בנהלים השר להגנת הסביבה, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

סעיפים מוצע לקבוע כי למפקח הגנת הסביבה, יהיו 4 ו-5 נתונות הסמכויות הקבועות בפרק ג' המוצע, שעניינן סמכויותיהם של מפקחי הגנת הסביבה. מוצע להבחין בין שני סוגי סמכויות – סמכויות פיקוח וסמכויות אכיפה.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

² חוקי א"י, פרק ל"ד, כרך א', עמ' (ע) 439 (א) 467.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

זיהוי מפקח הגנת הסביבה 7. (א) מפקח הגנת הסביבה לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח הגנת הסביבה, בצבע ובצורה שהורה השר לעניין זה ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר להגנת הסביבה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח הגנת הסביבה, שאותה יציג על פי דרישה.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים מפקח הגנת הסביבה את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

פרק ד': תיקונים עקיפים

תיקון פקודת בריאות העם 8. בפקודת בריאות העם, 1940⁵ –

(1) בסעיף 2 –

(א) בהגדרה "מפקח", בסופה יבוא "למעט מפקח הגנת הסביבה";

(ב) אחרי ההגדרה "מפקח" יבוא:

"מפקח הגנת הסביבה" – עובד המשרד להגנת הסביבה שהוסמך בידי השר להגנת הסביבה לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010";

ד ב ר י ה ס ב ר

זה נועד להתמודד עם מצבים שבהם קיים חשד לביצוע עבירה על חיקוק המנוי בתוספת המוצעת לחוק, ועצם הזדהות מפקח הגנת הסביבה תסכל את האפשרות להפעיל סמכויות האכיפה. בנוסף, החובה להזדהות כאמור לא תחול כאשר קיים חשש כי ההזדהות תגרום לפגיעה בביטחון מפקח הגנת הסביבה או בביטחון אדם אחר. עוד מוצע לקבוע כי משחלפו הנסיבות שמנעו את הזדהות המפקח, מחויב המפקח להזדהות מוקדם, ככל האפשר.

סעיף 8 פסקה (1)

מוצע לתקן את ההגדרה "מפקח" שבסעיף 2 לפקודת בריאות העם, 1940 (להלן – הפקודה). כך שתחול רק על מי שאינו עובד המשרד להגנת הסביבה. זאת מכיוון שסמכויותיהם של מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה ייקבעו לפי החוק המוצע.

עם זאת, ישנן כמה הוראות בפקודה שאותן מוצע להחיל גם על מפקחי הגנת הסביבה, עובדי המשרד, ולפיכך מוצע להוסיף בסעיף 2 לפקודה את ההגדרה "מפקח הגנת הסביבה".

פסקאות (2) עד (5)

אדם סירב להיענות לדרישת מפקח הגנת הסביבה בבואו להפעיל את סמכויות הפיקוח או האכיפה הנתונות לו לפי פרק ג' המוצע, והיה חשש שאותו אדם יימלט או שזהותו איננה ידועה.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי מפקח הגנת הסביבה יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיפים 4 עד 6 המוצעים, רק אם הוא מפעילן בעת מילוי תפקידו ורק אם קיים את חובת ההזדהות הקבועה בסעיף 7 המוצע. מוצע לקבוע כי חובת ההזדהות תתקיים בהתמלא התנאים האלה:

א. מפקח הגנת הסביבה לובש מדים המזהים את תפקידו, שאינם נחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

ב. יש בידו תעודה החתומה על ידי השר להגנת הסביבה המעידה על תפקידו וסמכויותיו כמפקח הגנת הסביבה. מוצע לחייב את מפקח הגנת הסביבה להציג תעודה זו על פי דרישה.

מוצע לקבוע כי חובת מפקח הגנת הסביבה ללבוש מדים, לעונד תג גלוי ולשאת תעודה חתומה כאמור לא תתקיים אם מילויה עלול לסכל את ביצוע הסמכות. סייג

⁵ ע"ר 1056, עמ' (ע) 191, (א) 259.

(2) בסעיף 50, במקום "הממונה על איכות הסביבה או מפקח" יבוא "הממונה על איכות הסביבה, מפקח או מפקח הגנת הסביבה";

(3) בסעיף 54, בפסקה (1), במקום "הממונה על איכות הסביבה או מפקח" יבוא "הממונה על איכות הסביבה, מפקח או מפקח הגנת הסביבה";

(4) בסעיף 63 –

(א) בפסקה (2), אחרי "רשאי המפקח" יבוא "או מפקח הגנת הסביבה" ובמקום "הנ"ל" יבוא "או מפקח הגנת הסביבה";

(ב) בפסקה (3), אחרי "מפקחים" יבוא "או מפקחי הגנת הסביבה";

(ג) בפסקה (4), במקום "לממונה על איכות הסביבה ולמפקחים" יבוא "לממונה על איכות הסביבה, למפקחים ולמפקחי הגנת הסביבה";

(5) בסעיף 64א, בפסקה (1), אחרי "מפקח" יבוא "או מפקח הגנת הסביבה".

9. בחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961⁶, סעיפים 9 ו-9ב – בטלים. תיקון חוק למניעת מפגעים

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) משטרת ישראל לא הודיעה כי היא מתנגדת למינויו מטעמים של בטחון הציבור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבע השר לאיכות הסביבה בתיאום עם השר לבטחון פנים.

סמכויות מפקחים

9ב. (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח להיכנס לכל מקום, בכל עת סבירה, ובלבד שלא ייכנס –

(1) למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט;

(2) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, אלא ברשות שר הביטחון או מי שהוא הסמיך לעניין זה.

(ב) לשם גילוי עבירה לפי חוק זה יהיו למפקח סמכויות חקירה המסורות לקצין משטרה לפי סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וכן סמכותו של שוטר לבקש מבית משפט צו חיפוש ולבצעו לפי סעיפים 23 ו-24(א)(1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969; הוראות החיקוקים האמורים יחולו על חקירה, חיפוש ותפיסת חפצים, הנעשים בידי מפקח כאילו נעשו בידי קצין משטרה או שוטר, לפי הענין, בשינויים המחויבים".

סעיפים אלה עוסקים בהסמכת מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה ובסמכויות מפקחים אלה. מכיוון שמוצע לעגן את הסמכת המפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה בחוק המוצע באופן אחיד, אזי אין צורך בסעיפים האמורים.

סעיפים בחוקים סביבתיים שונים מצויה הסמכה למנות מפקחים לצורכי פיקוח ואכיפה של הוראות 10 ו-11,

ההוראות שמוצע להחילן במפורש כאמור על מפקחי הגנת הסביבה הן הוראות סעיף 50 לפקודה לגבי מציאת יתושים חיים בדרגות בלתי-מבוגרות וכן ההסדר לפי פסקה (1) בסעיף 54 לפקודה בנוגע לתלונת מפקח או ממונה על איכות הסביבה בנוגע למפגע. כמו כן מוצע להחיל על מפקחי הגנת הסביבה גם את הוראות הפסקאות האלה שבסעיף 63 לפקודה –

א. פסקה (2) – סמכות מפקח לדרוש, בהודעה בכתב, מבעל בניין או מחזיק בו המשאירו במצב מלוכלך או מזיק לבריאות, לנקותו או להביאו למצב מתוקן בתוך הזמן המפורט בפסקה;

ב. פסקה (3) – סמכויות הממונה על איכות הסביבה והמפקחים, לגבי כפרים ואזורים סניטריים כפריים, המפורטות בפסקה;

ג. פסקה (4) – חובתו של המוכתר בכפרים לסייע לרופא הממשלתי, לממונה על איכות הסביבה ולמפקחים בעניינים שונים המפורטים בסעיף להיווכח כי דרישותיהם הוצאו לפועל;

לבסוף מוצע להחיל על מפקחי הגנת הסביבה גם את סמכויות מפקחים לפי פסקה (1) בסעיף 64א לפקודה כך שהם יהיו רשאים, בתחום אחריותם, להיכנס בכל עת סבירה לכל חצרים, לערוך בהם ביקורת בדבר מילוי הוראות פקודה זו והתקנות על פיה, לבדוק כל דבר הנמצא באותם חצרים וליטול עמו דוגמאות לבדיקה מעבדתית.

סעיף 9 מוצע לבטל את סעיפים 9א ו-9ב לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, שזה נוסחם:

"מינוי מפקחים"

9א. (א) השר רשאי למנות מפקחים, מבין עובדי משרדו, לענין ביצוע חוק זה.

(ב) לא יתמנה מפקח אלא בהתקיים שניים אלה:

⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

10. תיקון פקודת מניעת זיהום מי ים בשמן
 תיקון פקודת מניעת זיהום מי ים בשמן
- בפקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980⁷, במקום סעיף 6 יבוא:
 "מינוי מפקחים 6. בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר להגנת הסביבה למנות מפקחים, שאינם עובדי משרדו, למניעת זיהום מי ים בשמן".
11. תיקון חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983⁸, בסעיף 5 –
 (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
 "(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר למנות, לעניין חוק זה, מפקחים שאינם עובדי משרדו";
 (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "מפקח" יבוא "שמונה לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה – מפקח)".
12. תיקון חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984⁹ –
 (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "השלכה" יבוא:
 "'חוק אכיפה סביבתית" – חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010";
 (2) בסעיף 12 –
 (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
 "(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, רשאי השר למנות מפקחים מקרב כל אחד מאלה:
 (1) עובדי המדינה או מי שמונה כדין לפקח או למפקח מכוח חיקוק, ובלבד שאינם עובדי משרדו;

ד ב ר י ה ס ב ר

סביבתיים שמטרתם היתה להביא לכך שהסמכת פקחים עובדי רשויות מקומיות לעניין אכיפת חקיקה סביבתית, תיעשה בידי ראש הרשות המקומית בלבד, ולא על ידי השר להגנת הסביבה. עקב טעות לא בוצע תיקון דומה בחוק הקרינה הבלתי מייננת. כדי להסדיר טעות זו ולהביא למצב כי הסדר זהה יחול גם לעניין חוק הקרינה הבלתי מייננת, מוצעת ההשטמה של עובדי הרשות המקומית מסעיף 13(א) לחוק האמור.

בחלק מהחוקים נוספה, לשם הנוחות, ההגדרה "מפקח" כדי להבהיר שהוראות אותם חוקים הנוגעות למפקחים, מכונות רק למי שמונה לפי אותו חוק, קרי רק למפקחים שאינם עובדי המשרד להגנת הסביבה.

כמו כן יצוין כי במקביל לתיקונים העקיפים המוצעים בסעיפים 8 עד 20 להצעת החוק, בכוונת המשרד להגנת הסביבה לערוך תיקון עקיף דומה לחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק הפיקדון). חוק הפיקדון, בנוסחו כיום, איננו מאפשר הסמכת מפקחים ואיננו כולל סעיף סמכויות מפקחים. הצעת חוק הפיקדון

13 עד 18 אותם חוקים. מוצע להחליף בחוקים סביבתיים אלה את ההוראות שעניינן מינוי מפקחים כאמור, וזאת כדי להבהיר שלמפקח לפי חוקים אלה יתמנה רק מי שאינו עובד המשרד להגנת הסביבה. זאת, מאחר שלפי המוצע, עובדי המשרד להגנת הסביבה יתמנו רק מכוח החוק המוצע, ובו ירכזו כלל ההוראות הנוגעות לסמכויותיהם. יצוין כי בחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997, בוצע התיקון האמור שלא באמצעות החלפת הוראת המינוי הקיימת אלא רק באמצעות תיקונה.

יודגש כי התיקון המוצע מותיר על כנו את הוראות המינוי הנוספות החלות כיום בחוקים הסביבתיים השונים, לעניין זהותם של אלה הרשאים להתמנות למפקחים. עם זאת, לשם ההבהרה, מוצע להשמיט מחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006 (להלן – חוק הקרינה הבלתי מייננת), את אפשרות השר להגנת הסביבה להסמיך מפקחים לעניין חוק זה מבין עובדי הרשות המקומית. חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-1998, ערך תיקונים עקיפים למספר רב של חוקים

⁷ ס"ח התשמ"ג, עמ' 110.

⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 118.

⁹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

(2) רשימות פקחים ומפקחים שהגישו לו רשויות נחלים ומעיינות, רשויות ניקוז, רשות הנמלים, רשות שדות התעופה, רשות מקרקעי ישראל, קרן קיימת לישראל, רשות גנים לאומיים ורשות שמורות הטבע, לעניין חוק זה.”;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום “למפקח כאמור” יבוא “למפקח שמונה לפי סעיף קטן (א) (בסעיף קטן זה – מפקח)”;

(ג) סעיף קטן (ב1) – בטל;

(3) בסעיף 12א –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “למפקח עובד המשרד” יבוא “למפקח שמונה לפי חוק אכיפה סביבתית”;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום “לעובד המשרד” יבוא “למפקח כאמור בסעיף קטן (א)”.

תיקון חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים

13. בחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ”ח-1988¹⁰, בסעיף 5 –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש”ע-2010, ראשי השר למנות לעניין חוק זה מפקחים שאינם עובדי משרדו”;

(2) בסעיף קטן (ב), ברישה, אחרי “מפקח” יבוא “שמונה לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה – מפקח)”.

תיקון חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור

14. בחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”ג-1993¹¹, בסעיף 8 –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש”ע-2010, ראשי השר למנות לעניין חוק זה מפקחים, שאינם עובדי משרדו, מבין מי שמונה כדין לפקח או למפקח מכוח חיקוק”;

ד ב ר י ה ס ב ר

מי ים בשמן.”

סעיף קטן (א) בסעיף 5 לחוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ”ג-1983:

”(א) השר ימנה מפקחים לענין חוק זה.”

סעיף קטן (א) בסעיף 5 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ”ח-1988:

”(א) השר ימנה מפקחים לענין חוק זה.”

סעיף קטן (א) בסעיף 8 לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ”ג-1993:

”(א) השר ראשי למנות מפקחים לענין חוק זה מבין מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חיקוק (להלן – מפקח).”

סעיף קטן (א) בסעיף 12 לחוק שמירת הסביבה החופית, התשס”ד-2004:

על מבלי משקה (תיקון מס’ 3), התשס”ז-2007, שפורסמה בספר הצעות חוק התשס”ז, עמ’ 266, ואשר נמצאת בשלבי חקיקה מתקדמים בכנסת, מבקשת להוסיף לחוק הפיקדון סעיף שעניינו הסמכת מפקחים וסמכויותיהם (ר’ סעיף 11 להצעת החוק). כאשר תבשיל הצעת החוק האמורה לכדי חוק, מתכוון המשרד לתקן את חוק הפיקדון כך שסעיף המפקחים שבו לא יחול על עובדי המשרד להגנת הסביבה, אשר יוסמכו לאכוף את חוק הפיקדון על ידי חוק אכיפה סביבתית המוצע בזאת.

ואלה הוראות מינוי המפקחים שמוצע להחליפם בחוקים הסביבתיים השונים, כמוסבר לעיל:

סעיף 6 לפקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש”ם-1980:

”מינוי מפקחים

6. השר להגנת הסביבה ימנה מפקחים למניעת זיהום

¹⁰ ס”ח התשכ”א, עמ’ 58.

¹¹ ס”ח התשנ”ג, עמ’ 116.

- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "מפקח" יבוא "שמונה לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה – מפקח)".
15. בחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים תיקון חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים
- (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "ים" יבוא:
- "מפקח" – מי שמונה לפי סעיף 4;
- (2) בסעיף 4(ב), במקום הרישה עד המילה "ומתוך" יבוא "בלי לגרוע מסמכותו להגנת הסביבה למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר האמור למנות, לעניין חוק זה, מפקחים מתוך";
- (3) בסעיף 5, המילים "לפי חוק זה" – יימחקו.
16. בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004¹⁵, בסעיף 12 –
- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר למנות לעניין חוק זה מפקחים שאינם עובדי משרדו, מבין עובדי המדינה, עובדי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים ועובדי רשות העתיקות";
- (2) בסעיף קטן (ב), ברישה, אחרי "מפקח" יבוא "לפי סעיף קטן (א) (בסעיף זה – מפקח)".
17. בחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006¹⁴, בסעיף 13, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר למנות לעניין חוק זה מפקחים שאינם עובדי משרדו, מבין עובדי המדינה".

ד ב ר י ה ס ב ר

- מוצע לשנות את סעיף ההגדרות בחוק לשמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן – חוק שמירת הניקיון). כך שיכלול את ההגדרה "חוק אכיפה סביבתית".
- פסקה (2)**
- מוצע להחליף את סעיף קטן (א) של סעיף 12 לחוק שמירת הניקיון, שזה נוסחו:
- "(א) השר לאיכות הסביבה ימנה מפקחים לעניין חוק זה מבין עובדי המדינה ומבין מי שמונה כדין כפקח או כמפקח מכוח חוק, וכן מתוך רשימות פקחים ומפקחים שהגישו לו רשויות נחלים ומעיינות, רשויות ניקוז, רשות הנמלים, רשות שדות התעופה, רשות מקרקעי ישראל, קרן קיימת לישראל, רשות גנים לאומיים ורשות שמורות הטבע".
- סעיף קטן (א) המוצע משמיט מחוק שמירת הניקיון את האפשרות להסמיך את עובדי המשרד להגנת הסביבה למפקחים לעניין חוק זה, שכן אפשרות זו תעוגן בחוק המוצע, אשר נועד, בין השאר, לרכז את כלל ההוראות
- "(א) השר רשאי למנות, מבין עובדי המדינה, מבין עובדי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, מבין עובדי רשות העתיקות, מפקחים לצורך פיקוח על קיום הוראות חוק זה".
- סעיף קטן (א) בסעיף 13 לחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006:
- "(א) השר רשאי להסמיך עובד ציבור כמפקח לעניין חוק זה; בסעיף קטן זה, "עובד ציבור" – עובד המדינה כמשמעותו בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, או עובד רשות מקומית".
- סעיף קטן (א) בסעיף 10 לחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007:
- "(א) השר רשאי להסמיך עובד ציבור כמפקח לעניין חוק זה; לעניין זה, "עובד ציבור" – עובד המדינה כמשמעותו בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959".
- סעיף 12 פסקה (1)**

¹² ס"ח התשנ"ו, עמ' 84.

¹³ ס"ח תשס"ד, עמ' 540.

¹⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 158.

18. בחוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007¹⁵ –

תיקון חוק לסילוק
ולמיחזור צמיגים

(1) בסעיף 2, אחרי ההגדרה "מיחזור" יבוא:

"מפקח" – מי שהשר מינהו להיות מפקח לעניין חוק זה, לפי סעיף 10;

(2) בסעיף 10, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בלי לגרוע מסמכותו למנות מפקחים מבין עובדי משרדו לפי חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010, רשאי השר למנות, לעניין חוק זה, מפקחים שאינם עובדי משרדו, מבין עובדי המדינה."

תיקון חוק אוויר
נקי

19. בחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 –

(1) בסעיף 2 –

(א) אחרי ההגדרה "חוק התכנון והבניה" יבוא:

"חוק אכיפה סביבתית – חוק אכיפה סביבתית, התש"ע-2010";

(ב) אחרי ההגדרה "מפקח" יבוא:

"מפקח הגנת הסביבה" – עובד המשרד להגנת הסביבה שהוסמך לפי חוק אכיפה סביבתית";

(2) בסעיף 16(ב), במקום "לממונה" יבוא "לממונה, למפקח הגנת הסביבה";

ד ב ר י ה ס ב ר

הנוגעים לעבירות על החוקים המנויים בתוספת המוצעת (חוק שמירת הניקיון מופיע בפרט (12) לתוספת המוצעת). יעוגנו כולן בחוק המוצע בלבד.

פסקה (3)

סעיף 12 לחוק שמירת הניקיון, שעניינו איסור מינהלי על שימוש ברכב, מסמיך "מפקח עובד המשרד" לאסור שימוש ברכב, בתנאים המפורטים בסעיף. מוצע לעדכן את נוסח הסעיף האמור לאור חקיקתו של החוק המוצע כך שהמונח "מפקח עובד המשרד" יוחלף במונח "מפקח שמונה לפי חוק אכיפה סביבתית".

סעיף 19 פסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 (להלן – חוק אוויר נקי), ולהוסיף בו את ההגדרות "חוק אכיפה סביבתית" ו"מפקח הגנת הסביבה" בשל השימוש החוזר בהן לאור השינויים המוצעים לחוק האמור.

פסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 42 לחוק אוויר נקי, כך שתושמט מחוק זה האפשרות להסמיך את עובדי המשרד להגנת הסביבה למפקחים לעניין חוק זה, שכן אפשרות זו תעוגן בחוק המוצע אשר נועד, בין השאר, לרכז את כלל ההוראות הנוגעות להסמכת מפקחי המשרד להגנת הסביבה. יודגש כי הסעיף המוצע מותיר על כנו את המצב הקיים בכל הנוגע

הנוגעות להסמכת מפקחי המשרד להגנת הסביבה.

יודגש כי הסעיף המוצע מותיר על כנו את המצב הקיים בכל הנוגע לרשות השר להסמיך מפקחים לעניין חוק שמירת הניקיון, מבין עובדי המדינה שאינם עובדי המשרד להגנת הסביבה, מבין מי שמונה כדין לפקח או למפקח מכוח חיקוק ואינו עובד המשרד להגנת הסביבה וכן מבין מי שנמנה ברשימת הפקחים והמפקחים שהגישו לו רשויות נחלים ומעיינות, רשויות ניקוז, רשות הנמלים, רשות שדות התעופה, רשות מקרקעי ישראל, קרן קיימת לישראל רשות גנים לאומיים ורשות שמורות הטבע.

כמו כן מוצע לבטל את סעיף קטן (ב) בסעיף 12 לחוק שמירת הניקיון, שזה נוסחו:

"(ב) היה למפקח שהוא עובד המשרד חשד כי נעברה עבירה לפי סעיף קטן 13(ב)(1)(א), רשאי הוא לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, בשינויים המחויבים."

סעיף קטן זה מעניק למפקח עובד המשרד להגנת הסביבה סמכויות תפיסה לגבי חפצים הקשורים לעבירה על סעיף 13(ב)(1)(א) לחוק שמירת הניקיון. סעיף קטן זה הופך למיותר מכיוון שסמכויות מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה, ובכלל זה סמכויות תפיסה של חפצים

¹⁵ ס"ח התשס"ז, עמ' 96.

(4) בסעיף 44, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;

(5) בסעיף 49 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "מפקח או שוטר רשאי" יבוא "מפקח או מפקח הגנת הסביבה (בסעיף זה – מפקח) ושוטר רשאים";
(ב) בסעיף קטן (ז) –

(1) בפסקה (1), המילים "מלבד הכשרתו כמפקח לפי סעיף 42" – יימחקו, ובסופה יבוא "וזאת מלבד הכשרתו כמפקח לפי סעיף 42, או לפי סעיף 3 לחוק אכיפה סביבתית, לפי העניין";

(2) בפסקה (2), בסופה יבוא "או בסעיף 7 לחוק אכיפה סביבתית".

20. תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009¹⁶ (בחוק זה – חוק ההתייעלות הכלכלית), בסעיף 2, המתקן את פקודת המכרות –
(1) בסעיף 121 המובא בו, ההגדרה "מפקח הגנת הסביבה" – תימחק;

תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010)

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים קטנים אלה קובעים מצבים שבהם לא תחול חובת ההזדהות של המפקח (לבישת מדי מפקח, ענידה בגלוי של תג מזהה ונשיאת תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג המפקח על פי דרישה, והכל כאמור בסעיף קטן 44(א) לחוק אוויר נקי). כאמור בדברי ההסבר לסעיף 7 להצעת החוק, הסייגים לחובת ההזדהות נועדו בעיקרם לאפשר חקירה סמויה. מכיוון שהיה ראוי כי האפשרות לבצע חקירה סביבתית סמויה תבוצע רק בידי מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה, שהם מיומנים ומומחים בסוג זה של חקירות, מוצע למחוק את סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בסעיף 44, וכך להותיר את האפשרות להפעיל סמכויות פיקוח ואכיפה בלי שתחול חובת ההזדהות, רק בידי מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה, ולא בידי מפקחים, עובדי המדינה, שאינם עובדי המשרד להגנת הסביבה.

סעיף 20 חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – חוק ההתייעלות הכלכלית), כולל תיקון עקיף לפקודת המכרות אשר מוסיף לפקודה את חלק י"ד שעניינו מחזור פסולת בניין. סעיף 4 לחוק ההתייעלות הכלכלית קובע כי תיקון עקיף זה ייכנס לתוקף ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2009). מוצע לבטל את פרק ג' של חלק י"ד לפקודת המכרות, שעניינו סמכויות מפקחים, שכן הוא עוסק בהסמכת מפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה ובסמכויותיהם. מכיוון שמוצע לעגן את הסמכת המפקחים עובדי המשרד להגנת הסביבה בחוק המוצע באופן אחיד ומרוכז, אין צורך בפרק זה.

מוצע למחוק את ההגדרה "מפקח הגנת הסביבה" בתיקון העקיף האמור, שזה נוסחה:

"מפקח הגנת הסביבה" – מי שהשר הסמיכו לפקח על ביצוע ההוראות לפי חלק זה, כאמור בסעיף 127.

לרשות השר להסמיך מפקחים לעניין חוק אוויר נקי מבין עובדי המדינה שאינם עובדי המשרד להגנת הסביבה.

פסקאות (2) ו-(5)

על אף הכלל האמור, שלפיו ההוראות הנוגעות למפקחי הגנת הסביבה ירוכזו בחוק המוצע, ישנן כמה הוראות בחוק אוויר נקי שאותן מוצע להחיל גם על מפקח הגנת הסביבה. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 16(ב) לחוק אוויר נקי, כך שהחובה לאפשר לממונה ולמפקח לעיין ברישום לעניין מקור פליטה, כאמור בסעיף קטן 16(א) וכן מסירת העתק מרישום זה לפי דרישת גורמים אלה, תחול גם לגבי מפקח הגנת הסביבה.

נוסף על כך מוצע לתקן את סעיף 49 לחוק אוויר נקי, שעניינו בדיקת רכב מנועי והודעת אי-שימוש. מוצע לקבוע כי לעניין סעיף זה יראו מפקח גם כ"מפקח הגנת הסביבה", וכי הסמכויות הנתונות בסעיף זה למפקח יהיו נתונות גם למפקחים שהם עובדי המשרד להגנת הסביבה.

פסקה (4)

מוצע לבטל סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בסעיף 44, שזה נוסחם –

"(ב) חובת ההזדהות לפי סעיפים (א) לא תחול בהתקיים אחד מאלה:

(1) אם קיימת ודאות קרובה שמילוייה עלול לסכל את ביצוע הסמכות;

(2) אם אישר השר שמילוייה עלול לגרום לפגיעה בביטחוננו של המפקח או של אדם אחר.

(ג) חלפו הנסיבות שמנעו מילוי החובות לפי סעיף קטן (א), יקיים המפקח את החובות האמורות, מוקדם ככל האפשר."

¹⁶ ס"ח התשס"ט, עמ' 155.

פרק ה': הוראות כלליות

21. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ביצוע ותקנות ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
22. השר רשאי לשנות את התוספת, בצו, בהסכמת השר לביטחון הפנים והשר הממונה על שינוי התוספת החיקוק שלגביו מתבקש השינוי, ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) בשינויים המחוייבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א) ו-26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת מפקח הגנת הסביבה, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, וקיים חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי מפקח הגנת הסביבה לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-76(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים, התשנ"ז-1996, בשינויים המחוייבים.

(ד) מפקח הגנת הסביבה לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חלק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, והוא לובש מדי מפקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה השר, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה;

(2) יש בידו תעודת מפקח החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

סעיף 21 מוצע לקבוע כי השר להגנת הסביבה יהיה ממונה על ביצוע החוק, והוא יהיה רשאי, אם יהיה צורך בכך, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו. מוצע לקבוע כי תקנות אלה יותקנו בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, ויחייבו את אישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

סעיף 22 מוצע לקבוע כי השר להגנת הסביבה יהיה רשאי לשנות את התוספת המוצעת לחוק בצו, ובלבד שהתקבלה הסכמת השר לביטחון הפנים והשר הממונה על אותו חיקוק לגבי שינוי זה, וכן התקבל אישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

וזה נוסחו של פרק ג' של חלק י"ד לפקודת המכרות שאותו מוצע לבטל כאמור:

"פרק ג': סמכויות פיקוח

הסמכת מפקחי הגנת הסביבה

127. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, מפקחי הגנת הסביבה לעניין חלק זה, ולהסמיכם בסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן.

(ב) לא יוסמך מפקח הגנת הסביבה לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך 90 ימים ממועד פנייתו של השר אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חלק זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

סמכויות מפקח הגנת הסביבה וחובת זיהוי

128. (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חלק זה רשאי מפקח הגנת הסביבה –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע הוראות חלק זה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

(3) לערוך בדיקות או מדידות, וכן ליטול דוגמאות לשם בדיקה ולהורות על מסירת הדוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייד, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חלק זה, רשאי מפקח הגנת הסביבה –

- תחולה על המדינה 23. (א) מפקח הגנת הסביבה רשאי להפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי המדינה ומוסדותיה.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא יעשה מפקח הגנת הסביבה שימוש בסמכויותיו לפי פרק ג' כלפי מערכת הביטחון, אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.¹⁷
- (ג) השר, בהסכמת השר האחראי, יקבע, בנהלים, תנאים לשימוש בסמכויות לפי פרק ג' כלפי מערכת הביטחון, בשים לב לטעמים של ביטחון המדינה, שלום הציבור וביטחונו; בהעדר הסכמה בין השרים, יקבע ראש הממשלה נהלים כאמור.
- (ד) הוראות סעיף קטן (ג) יחולו גם על שינוי התנאים שנקבעו לפי אותו סעיף קטן.
- (ה) בסעיף זה –

"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

- (1) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;
 - (2) צבא הגנה לישראל;
 - (3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;
 - (4) מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998,¹⁸ שאינם יחידות כאמור בפסקה (3), ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר;
 - (5) משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר;
- "השר האחראי" – כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (1), (2) ו-(4) להגדרה "מערכת הביטחון" – שר הביטחון;
 - (2) לעניין הגופים המנויים בפסקה (3) להגדרה "מערכת הביטחון" – ראש הממשלה;
 - (3) לעניין הגופים המנויים בפסקה (5) להגדרה "מערכת הביטחון" – השר לביטחון הפנים.

24. נהלים ראשוניים לפי סעיף 23(ג) ייקבעו בידי השר, בהסכמת השר האחראי כהגדרתו באותו סעיף, בתוך 90 ימים מיום תחילתו של חוק זה, ובהעדר הסכמה ביניהם – בידי ראש הממשלה, בתוך 30 ימים לאחר מכן.
- נהלים ראשוניים לעניין תחולה על מערכת הביטחון

ד ב ר י ה ס ב ר

בהיבטים הייחודיים להפעלת סמכויות כלפי מערכת הביטחון (לרבות היבטים הנובעים מהצורך בשמירה על ביטחון מידע, או בצורך שלא לפגוע בפעילות מבצעית). תנאים כאמור ייקבעו בהסכמת השר האחראי, כהגדרתו בסעיף המוצע. אם לא יצליחו השרים להגיע להסכמה בנוגע לתוכנם של תנאים אלה, תועבר המחלוקת להכרעתו של ראש הממשלה, והוא שורה על התנאים. מוצע להבהיר כי מנגנון דומה של יישוב מחלוקת יופעל גם במקרים של שינוי התנאים לאחר שנקבעו.

סעיף 24 מוצע לקבוע כי נהלים ראשוניים לפי סעיף 23(ג) המוצע, ייקבעו בידי השר (בהסכמת השר

סעיף 23 מוצע לקבוע כי מפקח הגנת הסביבה יהיה רשאי להפעיל את סמכויותיו המנויות בחוק זה כלפי המדינה וכלפי מוסדותיה. עם זאת, מוצע לקבוע כי מפקח הגנת הסביבה יעשה שימוש בסמכויות פיקוח ואכיפה מכוח החוק המוצע כלפי מערכת הביטחון, כהגדרתה באותו סעיף, רק אם עבר התאמה ביטחונית, כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

עוד מוצע לקבוע כי השר להגנת הסביבה יקבע בנהלים תנאים להפעלת סמכויות הפיקוח והאכיפה בידי מפקחי הגנת הסביבה, כלפי מערכת הביטחון. תנאים אלה יאפשרו את הפעלת הסמכויות האמורות בהתחשב

¹⁷ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

25. (א) הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן, אלא אם שמירת דינים כן נקבע במפורש אחרת.
- (ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות כל גוף אחר לבצע פיקוח ואכיפה של החיקוקים המנויים בתוספת.
26. תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו, ואולם תחילתו של פרט (1) לתוספת ביום תחילה תחילתו של חלק י"ד לפקודת המכרות לפי סעיף 4 לחוק ההתייעלות הכלכלית.

תוספת

(סעיף 2)

- (1) חלק י"ד לפקודת המכרות¹⁹;
- (2) חלקים ה' ו'ר' לפקודת בריאות העם, 1940;
- (3) סימן א1 לחוק המים, התשי"ט-1959²⁰;
- (4) חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961²¹;
- (5) חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962²²;
- (6) חוק רשויות נחלים ומעיינות, התשכ"ה-1965²³;
- (7) חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966²⁴;
- (8) חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968²⁵;
- (9) פקודת מניעת זיהום מי ים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980;
- (10) חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983;
- (11) חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984²⁶;

ד ב ר י ה ס ב ר

תוספת מוצע לקבוע 20 חיקוקים אשר בהתאם להוראות סעיף 2 המוצע, מפקחי הגנת הסביבה יהיו רשאים להפעיל בעניינם, את סמכויותיהם כאמור בפרק ג' המוצע.

בחלקם של החיקוקים המנויים בתוספת, שלושה עשר במספר, ישנו סעיף מינוי מפקחים ספציפי, שאותו מוצע לתקן במסגרת פרק ד' המוצע. לפי התיקון המוצע סמכויות המפקחים הקבועות בחיקוקים אלה, יסדירו אך ורק את סמכויותיהם של מפקחים שאינם מפקחי המשרד להגנת הסביבה.

בשבעת החיקוקים הנותרים שבתוספת, אין סעיף מינוי מפקחים ספציפי, וכיום מפקחי המשרד להגנת הסביבה מפעילים בעניינם סמכויות חקירה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות). ואלה שבעת החיקוקים: סימן א1 לחוק המים, התשי"ט-1959, חוק

האחראי) בתוך 90 ימים מיום כניסת החוק המוצע לתוקף. אם לא יצליחו השרים להגיע להסכמה בנוגע לתוכנם של תנאים אלה בתקופה שנקבעה, תועבר המחלוקת להכרעתו של ראש הממשלה, והוא שיוורה על התנאים בתוך 30 ימים מיום שהמחלוקת הובאה לפתחו.

סעיף 25 מוצע לקבוע כי הוראות החוק המוצע לא יגרעו מכל דין אחר, אלא רק יוסיפו עליו. וכן, הן לא יפגעו בסמכויות כל גוף אחר לבצע פיקוח ואכיפה על החיקוקים המנויים בתוספת המוצעת.

סעיף 26 מוצע לקבוע כי חוק זה ייכנס לתוקף בתוך 30 ימים מיום פרסומו, למעט תחילתו של פרט (1) לתוספת אשר יהיה זהה ליום תחילתו של חלק י"ד לפקודת המכרות לפי סעיף 4 לחוק ההתייעלות הכלכלית. סעיף 4 לחוק ההתייעלות הכלכלית קובע כי תחילתו של חלק י"ד האמור הוא ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2009).

¹⁹ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 910.

²⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

²¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

²² ס"ח התשכ"ב, עמ' 96.

²³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 150.

²⁴ ס"ח התשכ"ו, עמ' 6.

²⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

²⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

- (12) חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988;
- (13) חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993;
- (14) חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993²⁷;
- (15) חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997;
- (16) חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999²⁸;
- (17) חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004;
- (18) חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006;
- (19) חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007;
- (20) חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור, לפי סעיף 2 המוצע, מוצע להעניק למפקחי הגנת הסביבה, לגבי חיקוקי הסביבה המנויים בתוספת, את סל הסמכויות הקבועות בפרק ג' המוצע – סמכויות פיקוח, אכיפה ועיכוב.

הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962, חוק רשויות נחלים ומעיינות, התשכ"ה-1965, חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966, חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, וחוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999 (פרטים 3), (5) עד (8), (14) ו-(16) לתוספת המוצעת, בהתאמה).

²⁷ ס"ח התשנ"ג, עמ' 28.

²⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 170.

